

Együtt online... mégis egyedül?

Technika – szabadság vagy függőség? Keresztény szemmel

A technika napjainkban eddig soha nem tapasztalt iramban fejlődik. A különböző eszközök nagyon sok területen megkönnyítik az életet, és olyan dolgokat tesznek lehetővé, amelyek korábban nem voltak lehetségesek. Az internet és multimédia természetes részévé vált hétköznapjainknak. Szinte mindenkinek van már okostelefonja, számítógépe... Minden előnyük ellenére szembesülünk azonban negatív hatásaikkal is, amelyek befolyásolják az életünket és kapcsolatainkat. Érthető, ha felmerül a kérdés: „Hogyan jó viszonyulni ezekhez az eszközökhöz és alkalmazásokhoz? Adhat-e a Biblia – egy többezer éves könyv – eligazítást azzal kapcsolatban, hogy hogyan használjuk a technika vívmányait modern korunkban? Milyen veszélyekkel kell számolnunk?” Mivel ezek a kérdések minket is foglalkoztatnak, sokat gondoltunk róluk, és szeretnénk megosztani a felmerült gondolatokat.

Tartalom

- 1 Mi is történik napjainkban?
 - 1.1 Digitális függés
 - 1.2 Virtuális barátság
- 2 Miért válunk függővé ezekről a dolgoktól?
- 3 Rád is hatással van?
- 4 Úgy tűnhet, hogy a keresztények a technikai fejlődés ellen vannak
- 5 Isten eredeti terve
- 6 Néhány egyéb hatás
- 7 Meghívás

📌 1 Mi is történik napjainkban?

📌 1.1 Digitális függés

Az internet, okostelefon, tablet, házimozik korában élünk. Órákat tölthetünk el minden nap ezeknek az eszközöknek a bűvöletében csupán szórakozásként.

- Sok tv-program és videófilm **táplálja az izgalom és az érzékiség utáni vágyat**, a nézők elé erőszakot, szexuális bűnököt, erkölcsatlenséget, hiúságot tárva – hogy csak néhányat említsünk azokból, amikkel vonzzák nézőiket.
- A számítógépes játékok **képzelt világokba** csábítják játékosait, virtuális sikert ígérve. Vannak játékok, amelyekben lehetőség van másokat megölni vagy az ellenségén az agressziót, haragot kiélni.
- Az interneten óriási információtömeg várja a **tudásvágytól** égő felhasználókat, akiket aztán büszkévé tesz a sok ismeret, amire az internetes keresők segítségével szert tehetnek. Ha unatkozol, vagy csak egyszerűen el akarod ütni az időt, kereshelhetsz a legújabb videók, zenék, alkalmazások, hírek végtelen tömegében.
- Az interneten könnyen hozzáférhetőek **pornográf** tartalmak. Ezek önző, telhetetlen kívánságokat

táplálnak és lerombolják a szív tiszta, őszinte és szeretetteljes kapcsolatokra való természetes képességét. A pornográfia megfertőzi az ember gondolatvilágát, a másik nemet kívánságok tárgyává alacsonyítja, és ezzel akár örökre tönkretelheti az ember életét. [1]

- Az interneten terjedő bűnözés sajnos sok esetben a fiatalokat érinti leginkább. Függségek, erőszak és akár még öngyilkossággal is végződő esetek mutatják felkiáltójelként, mennyire végzetesek lehetnek ezek.

Mindezen felül, az okostelefonok által a fent felsorolt dolgok egy érintéssel elérhetővé váltak – bárhol és bármikor. Ha kiszolgáltatod magad nekik, eltorzítják jellemedet. Komoly dologról van szó: olyan messzire vihetnek, hogy már arra sem lesz akaraterőd, hogy kimenekülj belőlük.

Akik ilyen dolgok függésébe kerülnek, hajlamosak arra, hogy elhanyagolják teendőiket és kapcsolataikat. Fennáll a veszélye annak, hogy az ember képtelen megbirkózni a valósággal, és inkább a saját világába menekül, ahol azt érezheti, hogy jobban tudja irányítani a dolgokat. Szakértők szerint új társadalmi problémáról van szó az alkohol, kábítószer, és dohányzás mellett – olyanról, ami esetenként akár orvosi kezelést is igényelhet.

Az, hogy a modern technika által gyorsabban és hatékonyabban lehet elvégezni dolgokat, csapdává válhat az **ambícióktól** fűtött emberek számára. Teljesen lefoglalnak a saját dolgaid és már nem törődsz azzal, mi történik másokkal. Betölt a teljesítményedből fakadó büszkeség, önteltség, önelégültség érzése. Azonban nem szabad megfeledkeznünk Istenről, akitől a kreativitás képességét kaptuk és egyáltalán lehetővé tette, hogy alkossunk, tanuljunk, dolgozzunk. Az énközpontúság problémája, ami ősidők óta kíséri az embert, nem oldódott meg a technika fejlődésével.

📌 1.2 Virtuális barátság

Azt mondhatod, hogy **több barátot szerezteél az internet által**, mert a kommunikáció gyorsabb, olcsóbb és kényelmesebb. A távolság már nem akadály, hiszen van e-mail, chat vagy internetes telefon videóhívással. A közösségi oldalakon, mint például a Facebook, csak egy kattintás, és megvan az új barát.

Az internet valóban lehetővé teszi, hogy megismerjünk új embereket. Ha helyesen használjuk, biztosan előnyös lehet. Kapcsolatot tarthatunk azokkal, akikkel a nagy távolság miatt egyébként nem tudnánk találkozni. Aki azonban mély kapcsolatot szeretne, ezt csak átmeneti és nem ideális megoldásként tudja elképzelni, ahogyan János apostol, Jézus tanítványa is írta az egyik levelében:

Sok írivalóm van nektek, de nem akartam papíron és tintával írni. Remélem azonban, hogy eljutok hozzátok, és személyesen beszélhetünk, hogy örömünk teljes legyen.
(2 János levél 12. vers)

A közösségi oldalakon vagy csevegőfórumokon létrejött barátságok alapja általában nem a másakra való odafigyelés és törődés, hanem inkább csak **szórakozás**, esetleg **izgalmas kaland**. Az ilyen kapcsolatok gyakran felszínesek és üresek. Minthogy sokszor nem lehet tudni, ki áll a felhasználónév mögött, másnak adhatod ki magadat, olyan jellemvonásokkal, amik mások számára vonzóbbak, érdekesebbek – így aztán még több „barátot” szerezhetsz. Vannak, akik élvezik, hogy különleges szerepet játszhatnak egy anonim közönség előtt, ami egyébként lehetetlen lenne a valódi életben. Mindez tele üres fecsegéssel, felelőtlen szóváltással. Bizalmas kapcsolatokat így nem lehet építeni. Olyan erősen behálózhat ez a digitális világ, hogy már nehezzé válik bármi másra figyelned, mint arra, mikor jön a következő chat, vagy üzenet a telefonodra vagy számítógépedre.

Habár a digitális, elektronikus eszközök nagy távolságokat hidalnak át a kommunikációban, mégis lehet, hogy távolabb érzed magad a körülötted levő emberektől, mert több időt töltesz a virtuális világban, mint

velük. A **magány nem orvosolható** azzal az illúzióval, hogy sok barátod van a képernyő másik oldalán, ha sohasem találkoztatok. Ehelyett az időnket valódi kapcsolatok építésére kell fordítanunk.

A jó kapcsolat bizalomra épül, a bizalom pedig őszinteségre és egymásról való gondoskodásra. Ez azt jelenti, hogy megnyílunk és megengedjük, hogy mások is részt vehessenek az életünkben. Megmutatjuk, kik és milyenek vagyunk valójában és készek vagyunk arra is, hogy a másikat hordozzuk a gyengeségeivel és hiányosságaival együtt. Ez elkötelezettséget jelent amellett, hogy a legjobbat keressük egymás számára, és hogy az élet ösvényén együtt haladva elérjük örök célunkat – Istent, aki maga a szeretet,[2] akitől szeretetet kapunk, és aki által tanulhatunk szeretni. Isten ilyen kapcsolatot kínál nekünk és arra tanít minket, hogy egymással is ilyen kapcsolatokat építsünk.

Ez pedig az az üzenet, amelyet tőle hallottunk, és hirdetünk nektek, hogy az Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség. Ha azt mondjuk, hogy közösségünk van vele, és a sötétségben járunk, akkor hazudunk, és nem cselekedjük az igazságot. Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől. *(1 János levél 1:5-7)*

⚔ 2 Miért válunk függővé ezektől a dolgoktól?

Olyan dolgokat teszünk, amikről azt gondoljuk, hogy értékesek. Az Isten nélküli **világban az értékek** nagymértékben az érzéki örömeinken, önző kívánságokon és büszkeségen alapulnak. A Biblia figyelmeztet, hogy ne engedjük a világnak, ami a lelkünk romlásához vezet.

Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, a szem kívánsága és a vagyonnal való kérdés, nem az Atyától, hanem a világtól van. A világ pedig elmúlik, és annak kívánsága is; de aki Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké. *(1 János levél 2:16-17)*

Az Isten nélkül élő ember értékrendjét gyakran az határozza meg, hogy mások mit gondolnak. Ha a divat megváltozik, az ember értékrendje is megváltozik. Ha ehhez igazodunk, nyomás alatt érezzük magunkat: úgy érezzük, alkalmazkodnunk kell mások elvárásaihoz, mert csak így fognak elfogadni. Egyébként attól kell félnünk, hogy lenéznek minket, mert nem követjük a legújabb divatot. Az emberek versenyeznek egymással: „Nekem van a legjobb telefonom...”, „Nekem volt meg elsőnek...”, „Én ezt már hamarabb tudtam...” Az életüket átjárja a büszkeség, irigység és mások megvetése. Ez elveszi a szív békességét és a jó akaratot.

De az, hogy mennyire vagyunk értékesek, nem attól függ, hogy mások mit gondolnak rólunk, sem nem attól, hogy mink van, vagy hogy nézünk ki. Azért vagyunk értékesek, mert Teremtőnk alkotott minket és tökéletes szeretettel van felénk. Méltósággal akar megkoronázni, hogy biztos talajon állhassunk Őbenne ebben a változóvilágban, csalárd világban.

Jézus mondta:

Aki tehát hallja tőlem ezeket a beszédeket, és cselekszi azokat, hasonló a bölcs emberhez, aki kősziklára építette a házat. És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és nekironítottak annak a háznak, de nem dőlt össze, mert kősziklára volt alapozva. *(Máté 7:24-25)*

Könnyen magukkal sodorhatnak a fent említett dolgok, ha nem találjuk életünkben az igazi boldogságot. **Az embernek biztonságot, valódi boldogságot és segítséget csak Isten adhat**

- így teremtett minket Isten. Ha valaki elutasítja Istent és távol van tőle, akkor egyedül marad, pótszereket keresgélve. Sajnos minden korban jellemző volt ez. Az emberek a legkülönbözőbb dolgokban keresik a betöltekezést: mértéktelen evésben és ivásban, alkoholban, szórakozásban, szexuális erköcstelenségekben, extázisban, pénzben, a vagyon halmozásában... Habár mindig merülnek fel újabb ötletek, ezek sohasem tehetnek boldoggá - végül csak az üresség marad.

Fontos megállni és átgondolni, mi a baj és időt szánni arra, hogy valódi megoldást találj. A valósággal való szembesülés elkerülése nem megoldás! A sekélyes öröm, ideig-óráig tartó jó hangulat és feldobottság az ember belső vágyát csak pillanatnyilag tölti be - ezután hamar közömbösség és üresség vagy akár kétségbeesés következik: ez a bűn természete és legfőbb jellemzője. Isten nélkül az embereknek szükségük van valamire, amibe kapaszkodhatnak, ami tartalmat és célt ad az életüknek; de ha megállnak és elgondolkoznak, meglátják, hogy ezeknek egyáltalán nincs maradandó értéke.

De van lehetőség és szükséges is nemet mondani erre a világi életszemléletre. Ezek a dolgok nem csak megrontják az ember szívét és gondolatvilágát, hanem Istentől is örökre elválasztanak. Teremtőnk segíteni akar nekünk, hogy szabaddá váljunk ezektől és megújuljon a szívünk, gondolkodásunk és életünk.

Mert megjelent Isten üdvözítő kegyelme minden embernek, és arra nevel minket, hogy megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat, józanul, igazságosan és kegyesen éljünk e világban... *(Titusz levél 2:11-12)*

⚓ 3 Rád is hatással van?

Ha a modern technika rád is olyan hatással van, amiről eddig írtunk, szeretnénk arra biztatni, hogy ne engedd, hogy a pillanatnyilag izgalmasnak tűnő dolgok függésébe vagy csapdájába kerülj. Ezek olyan dolgok, amik megfosztanak a szabadságotól és méltóságotól, végül pedig kiüresítenek. Inkább arra törekedj, ami örökre megmarad.

Lépj ki a virtuális azonosítóból, zárd be az alkalmazásaidat, kapcsolj ki a „kütyüket”, vedd ki füledből a fülhallgatódat és nyílj meg arra, hogy felfedezd magad körül a valóságot. A valódiból a virtuális világba való menekülés soha nem oldja meg a problémákat. Akkor találod meg a megoldást, ha szembenézel a valósággal és felelősséget vállalsz a saját életedért és mások életéért, még ha ez olykor fájdalmas is lehet. Ahelyett, hogy virtuális fórumokon álnév mögé rejtőzöl, keress valódi kapcsolatokat, amelyek őszinte szeretetben gyökereznek, és keresd a kapcsolatot különösen Azzal, aki a valóság forrása és tudja, mi a legjobb számunkra.

⚓ 4 Úgy tűnhet, hogy a keresztények a technikai fejlődés ellen vannak

Ez nem így van. Vannak, akik a kereszténységet régimódinak gondolják, és azt hiszik, hogy a keresztények nem tartják fontosnak a technika fejlődését. Szeretnénk tisztázni ezt a helytelen feltételezést egy történelmi példával.

Amikor az emberek a technika vívmányairól beszélnek, elsősorban olyan modern találmányokra gondolnak, mint például az okostelefon, a drón vagy az önjáró autó. Ne feledkezzünk meg azonban arról, hogy ezek sohasem jöhettek volna létre bizonyos múltbeli lépések nélkül, amelyek akkoriban - a szó tágabb értelmében - a modern technika részének számítottak. A keresztények is használták a technika találmányait Isten országának a szolgálatára. Miután Jézus és az apostolok szavait írásos formába öntötték, papiruszra és pergamenre, majd később papírra másolták. Hosszú ideig különleges kiváltság volt, ha

valakinek saját Bibliája lehetett – ez főleg csak a papoknak és a gazdagoknak állt módjában. A legutóbbi néhány évszázadban a könyvnyomtatás lehetővé tette, hogy a Bibliát kevésbé költséges módon sokszorosítsák, és elérhetőbbé, megfizethetőbbé tegyék a közember számára. Átvallásos tekintélyek jó ideig megpróbálták megtiltani a közönséges embereknek, hogy saját Bibliájuk legyen. Ezek a próbálkozások végül – szerencsére – kudarcba fulladtak, és azóta sokaknak megvan a lehetőségük, hogy otthon olvassák és tanulmányozzák a Bibliát.

Láthatjuk tehát, hogy a technika fejlődése a keresztények számára is hasznos volt. Mi sem késlekedünk, hogy helyes célra használjuk. Viszont alaposan meg kell fontolnunk – különösen szellemi és erkölcsi szempontból – hogy hogyan használjuk. Ahhoz, hogy jobban megértsük ezt a kérdést, nézzük meg, mit mond a Biblia Isten tervéről az emberiség számára a Teremtés könyvében, a kezdetekről szóló beszámolóban.

⚓ 5 Isten eredeti terve

Isten mindent jónak teremtett, és az embert arra rendelte, hogy uralkodjon a teremtett világon, művelje azt és gondoskodjon róla az Ő célja szerint.

Azután megáldotta őket Isten, és ezt mondta nekik Isten: Szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a földet, és hajtsátok uralmatok alá! Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és a szárazföldön mozgó minden élőlényen! Majd ezt mondta Isten: Nektek adok minden maghozó növényt az egész föld színén, és minden fát, amelynek maghozó gyümölcse van: legyen mindez a ti eledeletek! Minden földi állatnak, az ég minden madarának és minden földi csúszómászónak pedig, amelyben élet van, eledelül adok minden zöld növényt. És úgy történt. És látta Isten, hogy minden, amit alkotott, igen jó. Így lett este, és lett reggel: hatodik nap. *(1 Mózés 1:28-31)*

Fogta tehát az ÚRisten az embert, és elhelyezte az Éden kertjében, hogy művelje és őrizze azt. *(1 Mózés 2:15)*

Isten az ember iránti szeretetét mutatta meg abban, hogy rábízta a felelősséget: használja, amit kapott és szolgáljon azzal. Nem azért, hogy önző céljait, hanem hogy az egész emberiség javát munkálja. Ezért Isten képességeket adott az embernek a szervezésre, irányításra, megértésre, megítélésre és fejlesztésre. Nem az volt a célja, hogy az ember Tőle függetlenül cselekedjen, hanem hogy együttműködjön Vele. A helyes válasz Isten szeretetére az, hogy az ember őszinte szívvel azt teszi, ami jó, tisztelve Istent és az Ő teremtését. Ezért az is Isten tervéhez tartozik, hogy az ember jó dolgokra használja alkotóképességét.

Amikor azonban az ember úgy döntött, hogy Isten nélkül akar élni és vétkezett Ellene, a világ elbukott állapotba került, ahol Isten már nem tudta az Őt megillető helyet elfoglalni. Az önzés és a gonoszság, ami azelőtt nem volt jelen Isten teremtésében, a világ részévé vált. Azóta az ember inkább az önzést választja, mintsem hogy az igazságos Isten akaratát keresse. Ez nem azt jelenti, hogy képtelenné vált arra, hogy bármi jót tegyen. Lelkiismerete szerint szabadon dönthet amellest, hogy a jót tegye, még ebben az istentelenség által formált világban is.

Emiatt néha meglehetősen összetett dolog azt megítélni, hogy egy technikai találmány jó-e vagy rossz. Nem mindig könnyű látni az egyértelmű határvonalat, ha csak önmagában a találmányt nézzük. Vegyük például példáját: lehet jó célra használni, például ételt készíteni vele az éhezők számára; ha azonban valakinek gyűlölet van a szívében, arra is használhatja, hogy megsebesítsen vele másokat. Láthatjuk, hogy **az ember szándékai és lelkülete nagy szerepet játszanak** ebben a dologban. Ezek azok a dolgok, amik igazán számítanak, függetlenül attól, hogy melyik korban élünk. És éppen ez az, amiről a Biblia is beszél.

Mert Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, mélyre hatol, az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait.
(Zsidó levél 4:12)

Ha Istent helyezzük életünk középpontjába, Ő segíteni tud az adott helyzetekben megkülönböztetni a jót a rossztól és megítélni, hogyan használhatjuk Isten előtt helyes módon, vagy használjuk-e egyáltalán azt, amit a világ kínál. Isten mutatja az igazi, örökkévaló értékeket, amikhez ragaszkodhatunk, segít ellenállni a gonosznak és megállni az evilági kívánságokkal szemben. Igazi szabadságra vezet el bennünket. Ha engedelmeskedünk Neki, megszabadít minket az önzéstől uralt világ rabságából és nyomásából. Meg akar bocsátani és messzire veti a bűneinket, ha őszintén Hozzá fordulunk. **Isten képes arra, amire a technika nem: megtisztítja szívünket és újra képessé tesz bennünket a szeretetben és békeességben való életre és mély és tartós kapcsolatokra.** Így gondolataink már nem fognak a mulandó dolgokra irányulni.

[...] de mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg, a gonosz minden fajtájától tartózkodjatok! (1 Thesszalonika levél 5:21-22)

⚓ 6 Néhány egyéb hatás

A fent említett gondolatok a kommunikációs és multimédiás eszközökre irányultak. Figyelembe kell azonban vennünk, hogy a technikai fejlődésnek számos más terméke is van, amelyek életünk részévé váltak, és amelyeknél hasonlóan érvényesülnek ezek a negatív hatások. Vannak más szempontok is, amelyekre nem tértünk ki, mint például a környezeti vagy az emberi egészségre és jogokra gyakorolt hatások. Mindezek részletezése azonban túlmenne ennek az írásnak a keretén.

A következő pontokat mégis érdemes megemlíteni: Néhány idegkutató, mint Manfred Spitzer^[3] és Adam Gazzaley^[4] úgy gondolja, hogy ezeknek a modern eszközöknek a használata hátrányosan befolyásolja a gyerekek és a fiatal felnőttek tanulmányi előmenetelét, mivel az eszközök arra ösztönzik használóikat, hogy sokféle tevékenységgel foglalkozzanak egyszerre (*multitasking*), és ezáltal akadályozzák a mély gondolkodást és koncentrációt. A fiatalabb generáció egyre kevésbé tiszteli tanárai és szülei tekintélyét, mivel könnyűszerrel válhat náluk „bölcsebbé” és „jobban informálttá” az internetes keresők segítségével.

Ami az emberi jogokat illeti, ezeket az elektronikus eszközöket, amelyeket viszonylag alacsony áron megvásárolhatunk, sok esetben kemény és embertelen munkakörülmények között gyártják. Profitérdektől hajtva a gyártók lelkiismeret-furdalás nélkül kihasználják a fejlődő országokban élő szegény embereket. Ők pedig – mindenre elszántan azért, hogy megkeressék a napi betevő falatot – alávetik magukat igazságtalan munkaadók követelményeinek, akik nyomást gyakorolnak rájuk, hogy még többet teljesítsenek, csekély fizetésért és megalázó bánásmódért cserébe.^[5]

⚓ 7 Meghívás

Mi is voltunk néhányan ilyen helyzetben a múltban, és ezeknek a dolgoknak a függéséből Jézus által találtuk meg a kiutat. Szeretnénk veled is megosztani tapasztalatainkat és gondolatainkat, ezért örülnénk, ha

megismerhetnénk téged.

Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek. Mert az én igám jó, és az én terhem könnyű. (Máté 11:28-30)

Ha vannak gondolataid vagy kérdéseid az írásunkkal kapcsolatban, örülünk, ha megírod nekünk e-mailben!

Elérhetőséged*:

Üzenet*:

E-mail elküldése

Végjegyzet

1. Ha szeretnél többet olvasni a [tisztaság értékéről](#), a hivatkozásra kattintva olvasd el az erről szóló írásunkat.
2. Erről az [Isten szeretet](#) című írásunkban olvashatsz többet.
3. Claudia Ehrenstein: Does The Internet Make You Dumb? Top German Neuroscientist Says Yes – And Forever. In: DIE WELT/©Worldcrunch. Az eredeti cikk németül található meg. Elérhető angol nyelven innen: [SBS News: Does the Internet make you dumb?](#) (2019. 07. 03.)
4. Adam Gazzaley: How mobile tech can influence our brain. In: CNN Our mobile society. Elérhető angol nyelven innen: [CNN: How mobile tech can influence our brain](#) (2019. 07. 03.)
5. Ennek igazolására könnyen található információ az interneten angol nyelven, például itt: [China Labor Watch](#) (2019. 07. 03.)

© 2022 keresztények.hu - Minden jog fenntartva.

E dokumentum változatlan és teljes formában történő sokszorosítása magánhasználatra megengedett.

Minden más jellegű felhasználás, illetve a kiadás bármely formája csak írásos beleegyezésünkkel lehetséges.

Ha másként nem jelöljük, a weboldalunkon található írásainkban közölt bibliai részeket az 1975. évi Újfordítású Biblia javított kiadásából (Budapest, Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, 1990), valamint a Revideált új fordításból (RÚF 2014. Budapest, Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, 2014) idézzük.